

780

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Sm. Tveta h.
Äggestorp
Lina Andersson
F. Ö. 1863

Uppteckn. av Kjell Hagberg
somnaren 1928.

Låna ben från kyrkogården.

Gubben Sunn hade tagit ben från kyrkogården, som
gav honom jakt- och fisketur. Innan han dog bad han, att
benen skulle läggas i kistan, för att ~~den~~ han skulle få ro
i graven. Benen ~~hade~~ han nämligen lånat, ansåg han.

(58.5)

780

2
2.

Sm. Tveta h.
Öggestorp
Lina Andersson
F. i Ö. 1863

Uppteckn. av Kjell Hagberg
sommaren 1928.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Taga blommor på kyrkogården.

Om man tog en blomma på kyrkogården, skulle man säga:
"Får jag låna denna i 100,000 år?" annars kunde det vara
farligt att taga den.

Sm. Tveta h.
Öggestorp
Lina Andersson
F. i Ö. 1863

Uppteckn. av Kjell Hagberg
sommaren 1928

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Mot sjukdom.

En gubbe i Flathälla hade en gumma, som var sjuk.
Han tog då och stöpte bly i en bläckask med vatten,
och han lät därvid vattnet stänka på den sjuka.

Sm. Tveta h.
Oggestorp
Lina Andersson
F. i Ö. 1863

Uppteckn. av Kjell Hagberg
sommaren 1928.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Daagastar.

En gubbe i Flatahälla hade alltid svavel i fickan
mot daagastarna. En dag glömde han att ~~atga~~ med sig svav-
let, och då fick han utslag i ansuktet, som daagastarna gav
honom.

Sm. Tveta h.
Öggestorp
Lina Andersson
F. i Ö. 1863

Uppteckn. av Kjell Hagberg
sommaren 1928.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Vid kalvfödelse.

I Kalvås lät man alltid kalven gå genom en kjol,
när han föddes. Man höll upp kjolen, när kalven föd-
des fram. Trollen skulle då ej få makt med den.

780

6

6.

Sm. Tveta h.
Öggestorp
Lina Andersson
F. i Ö. 1863

Uppteckn. av Kjell Hagberg
sommaren 1928

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Trollhare eller mjölkhare.

Trollharen eller mjölkharen skjutes med kula gjord
av avskrap från en kyrkklocka eller av oblat. När haren
skjutes på detta sätt, blir han bara till - några pinnar
och sölvhankar.

Sm. Tveta h

Uppteckn. av Kjell Hagberg

Äggestorp

sommaren 1928.

Lina Andersson

F. i Ö. 1863.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Skärtorsdagsbruk.

Den gödsel, som blev skärtorsdagens natt, skulle
man ha att bota kreaturen med.

Sm. Tveta h.
Öggestorp
Lina Andersson
F. i Ö. 1863

Uppteckn. av Kjell Hagberg
sommaren 1928.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Läsa bort tandvärk.

Spelmannen Plimpen kunde läsa bort tandvärk. Han
lade handen på kinden och mumlade en formel.

780

9 9.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Sm. Tveta h.
Öggestorp
Lina Andersson
f. i Å. 1863

Uppteckn. av Kjell Hagberg
sommaren 1928.

Skrock.

Om man springer sju gånger baklänges om kyrkan på natten
klockan 12 och läser Fader vår baklänges, så skall kyrkodörren
gå upp.

780

10/0

Sm. Tveta h.
Öggestorp
Lina Andersson
f.i Ö. 1863.

Upptecknl av Kjell Hagberg
sommaren 1928.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Sju synder förlåtna.

Om man ser en tornbagge på vägen, skall man vända den rätt,
om den ligger på ryggen, ty då får man sju synder förlåtna.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

780

11 //

Sm. Freta h.
Lagerstorp
Lina Andersson
F. i U. 1863

Uppteckn. av Kjell Hagberg
sommaren 1918.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Skojare.

När skojare kom kastade man eld efter dem, för att de ej skulle taga turen från en. Ida i Romelgården kastade glöd efter en gumma, men då blev gumman rasande.

Skojare eller tattare fingo aldrig ost, smör eller något annat efter kreaturen, ty då kunde de draga mjölken från korna.

780 .

12
12.

Sm. Tveta h.
Öggestorp
Lina Andersson
F. i Ö. 1863

Uppteckn. av Kjell Hagberg
sommaren 1928.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

En piga hade stoppat ett litet barn i en bytta,
sedan hon hade dödat det, och grävt ner byttan i en
hage. Barnet spökar där ännu och skriker:

"Byttan trångt

benranglet långt,

dra ut pinnen."

Det fannä-på byttan en pinne, med vilken man drog av
locket.

780

13

13

Sm. Tveta h.
Öggestorp
Lina Andersson
F. i Ö. 1863

Uppteckn. av Kjell Hagberg
sommaren 1928.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Gulsot.

Vi hade en hyresgäst, som fått gulsot. Hon ordinerades av en klok gumma eller gubbe att äta upp en gulspink med hull och hår.

Ett annat medel: Man skall leta reda på ett "dass" med dörren mot norr, skrapa av gulumossa på väggen och äta av den.

Sm. Tveta h.
Öggestorp
Lina Andersson
F. i Ö. 1863

Uppteckn. av Kjell Hagberg
sommaren 1928.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Spiritus.

En gammal man här i Ö, hade en "spiritus" i form
av en råtta, och denna gav honom lycka. När gubben
begravdes sprang spiritusen före och kröp ner i graven.

Sm. Tveta h.
Öggestorp
Lina Andersson
F. Ö. 1863

Uppteckn. av Kjell Hagberg
sommaren 1928.

Tur med flickor.

Midsommarnatten skall en pojke med högra stortån
gräva upp en vendelrot och bära den i västfickan. Han
skall då ha tur med flickor.

780

16

/6.

Sm. Tveta h.
Öggestorp
Lina Andersson
F. Ö. 1863

Uppteckn1 av Kjell Hagberg
sommaren 1928.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Barndop.

När ett barn döpes och prästen läser bönerna,
skall man läsa efter, ty då skall barnet få lätt för
att läsa.

Sm. Tveta h.
Öggestorp
Lina Andersson
F. i Ö. 1863.

Uppteckn. av Kjell Hagberg
sommaren 1928.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Spanning.

Jag var en gång mycket förkyld och hade fått munsår,
och jag gick därför till Klara Landgren för att låta
spanna mig. Hon sade , att jag råkat ut för "skit".
Spanningen gick till så, att hon tre gånger mätte upp
högra armen med avståndet mellan tummen och lillfingret,
när de voro utspärrade.

Hon sade, att jag skulle taga tre tändstickor och
föra dem "ansys" d.v.s. motsols, som man säger, samt
lukaa på dem.

Sm. Tveta h.
Öggestorp
Lina Andersson
Född i Ö. 1863.

Uppteckn. av Kjell Hagberg
sommaren 1928.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Baka pannkaka, när det är kyrkdags.

På Kåveryd fanns det en piga som fick ett barn,
vilket hade skorv. "Jaha," sade hon "det vet jag, varav
det beror". Det är därför, att jag bakade pannkaka, medan
det var kyrkdags." Hon bakade sedan en pannkaka och lade
den mellan två tallrikar och strök barnet med imman.
Skorven gick då bort.

Sm. Tveta h.
Öggestorp
Lina Andersson
F. i Ö. 1863

Uppteckn. av Kjell Hagberg
sommaren 1928.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Barnkvinna.

Om en barnkvinna sätter sig på en soffa, som ännu
är varm efter nybakat bröd/ vilket man ofta sätter på
sofflock/ så ^{skall} skulle barnet få svårläkta utslag i ändan.
De gingo förts bort, om hon tog ett nybakat , varmt bröd
och lade det mellan tvenne tallrikar, samt strök barnet
med ångan i ändan.

780

2020.

Sm. Tveta h.
Öggestorp
Lina Andersson
F. i Ö. 1863.

Uppteckn. av Kjell Hagberg
sommaren 1928.

Att ge "skäl".

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Om någon främmande kom in , när man varpade en
väv, skulle han säga:

"Så högt skäl, så högt skäl,

gå både fort och väl

opp i dag och ner i morgon."

Och så skulle han lyfta fötterna i luften.

Sm. Tveta h.
Öggestorp
Lina Andersson
F. i Ö. 1863.

Uppteckn. av Kjell Hagberg
sommaren 1928.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Midsommarnatten.

Midsommarnatten skall man gå på nio mans ägor och
plocka nio olika slags örter, göra en kvast av dem och
lägga den under sovkudden. Man får då se sin käresta.

780

22 22.

Sm. Tveta h.
Öggestorp
Lina Andersson
F. i Ö. 1863.

Uppteckn. av Kjell hagberg
sommaren 1928.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

När man första gången tar på ett barn
skjortan, skall man trä i högra armen först, annars
blir barnet vänsterhänt.

Sm. Tveta h.
Öggestorp
Lina Andersson
F. i Ö. 1863.

Uppteckn. av Kjell Hagberg
sommaren 1928.

Ramsa.

Ola Månsson och jag
en midsommardag,
vi sutto på Rmelsjö gäre.
Vi drucko gott öl
och åto gott bröd
och fläsket slank ner,
så länge det räckte.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

780

24 24.

Sm . Tveta h.
Öggestorp
Lina Andersson
F. i Ö. 1863

Uppteckn. av Kjell Hagberg
sommaren 1928.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Rim vid slättergröt.

Denna gröt är kokt vid ved och inte vid lässter,
här äter vi både Busser(ett namn) och präster.

780

25 25

Sm. Tveta h.
Öggestorp
Lina Andersson
F. i O. 1863

Uppteckn. av Kjell Hagberg
sommaren 1928.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Ordstäv i Öggestorp.

"Förhärdat elände, sa Sara på Kullen", var förr
ett gängse uttryck i Öggestorp.

Sm . Tveta h.
Öggestorp
Lina Andersson
F. i Ö. 1863.

Uppteckn. av Kjell Hagberg
som aren 1928.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Sägen.

I Malmen finns en källa, där kyrkklockor av malm ska ligga. Tre män skulle en gång under tystnad taga upp dem. Då kom en ryttare och red så förskräckligt fort. Han hälsade, men de svarade ej.

Sedan kom en halt höna, som drog ett halmläss och frågade om de sett ryttaren och om det var längesedan, han ~~XXXXXX~~ red förbi. De svarade ej, men då sade hönan: "Det kvittar. Jag hinner allt i-fatt honom ändå!"-

Då utbrast någon: "Det är du liker till." Då sjönk klockan ner igen.

780

27 27

Sm. Tveta h.
Öggestorp
Lina Andersson
F. i Ö. 1863

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Jättesten.

I Torp finns en jättesten, om vilken det påstås,
att den vänder på sig varje gång, som den hör kyrko-
klockorna ringa.

720

28 28.

Sm. Tveta h.
Öggestorp
Lina Andersson
F. i Ö. 1863.

Uppteckn. av Kjell Hagberg
sommaren 1928.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Kors i paltbröd.

Kors i paltbröd gjorde man, för att trollen ej skulle
få makt med det.

780

29 29

Sm. Tveta h.
Öggestorp
Lina Andersson
F. Ö. 1863

Uppteckn. av Kjell Hagberg
sommaren 1928.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Man skall ej ge bort varmt bröd, ty då skall brödet
falla ihop för en d. v. s. bliva degigt.

Sm . Tveta h.
Öggestorp
Lina Andersson
F. i Ö. 1863

Uppteckn. av Kjell Hagberg
sommaren 1928.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

När man byggde en ladugård, borrhade man ett stort
hål i tröskeln, lade dit en snok och satte en trä-
plugg i hålet. Det skulle hjälpa mot allehanda sjukdomar.

För att skydda sig mot trollen, satte man stål
t. ex. en lieegg i tröskeln.